

Збудження резонансів ядра ${}^6\text{He}$ в області $E^* \sim 15 \text{ MeV}$

Ю.М. Павленко

Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ, Україна

Ядро ${}^6\text{He}$ є одним з екзотичних нейтронадлишкових ядер, властивості яких активно досліджуються завдяки сучасним можливостям генерації та прискорення вторинних пучків радіоактивних ядер. Однак і на цей час залишається дискусійним питання не тільки про квантові характеристики резонансів ядра ${}^6\text{He}$ (окрім першого збудженого стану з $E^* = 1,8 \text{ MeV}$), а й про наявність та кількість резонансів з $E^* > 2 \text{ MeV}$.

На пошук збуджених станів ${}^6\text{He}$ було цілеспрямовано чимало досліджень (див. [1]), результати яких свідчать про наявність резонансів в області $E^* \sim 3 - 6 \text{ MeV}$ та $\sim 14 - 17 \text{ MeV}$. Але неузгодженість існуючих даних щодо резонансних енергій та ширин є характерною ознакою як теоретичних розрахунків, виконаних в рамках різних моделей, так і результатів досліджень різних реакцій типу $T(p, x){}^6\text{He}^*$ в кінематично неповних експериментах. Слід зазначити, що кореляційні дані для вказаних реакцій на цей час практично відсутні, а неповне визначення кінематики кінцевого стану реакцій є однією з причин розбіжностей даних з резонансних характеристик ядра ${}^6\text{He}$. В даній роботі це ілюструється на прикладі реакції ${}^7\text{Li}(t, \alpha){}^6\text{He}$, яка разом з іншими реакціями авторами [2] детально досліджувалась з метою пошуку збуджених станів ${}^6\text{He}$.

В інклюзивних спектрах α -частинок з реакції ${}^7\text{Li}(t, \alpha){}^6\text{He}$ при $E_t = 22 \text{ MeV}$ в [2] було виявлено піки, які, на перший погляд, можна було б пояснити утворенням двох резонансів ядра ${}^6\text{He}$ з енергіями збудження $E^* = 14,8$ та $16,7 \text{ MeV}$, оскільки положення цих піків в шкалі енергій збудження ${}^6\text{He}$ є інваріантними при зміні кута реєстрації α -частинок. Але при інших енергіях пучка тритонів положення цих піків не відповідають вказаним енергіям збудження, на підставі чого в [2] зроблено висновок про відсутність резонансів ядра ${}^6\text{He}$ в області $E^* \sim 14 - 17 \text{ MeV}$.

Для перевірки можливості збудження резонансів ядра ${}^6\text{He}$ з $E^* \sim 14 - 17 \text{ MeV}$ в реакції ${}^7\text{Li}(t, \alpha){}^6\text{He}$ наведені в [2] дані проаналізовано з використанням процедур, викладених в [3]. Інклюзивні спектри α -частинок можна задовільно описати сумарним внеском одного резонансу ядра віддачі ${}^6\text{He}$ з енергією збудження $E^* = 15,5 \pm 0,1 \text{ MeV}$ і шириною $\Gamma = 4,4 \pm 0,5 \text{ MeV}$ та процесів α -розпаду першого збудженого стану ${}^6\text{He}^*(1,8 \text{ MeV})$ та резонансів ${}^7\text{Li}^*$, ${}^8\text{Be}^*$ в супутніх реакціях ${}^7\text{Li}(t, t){}^7\text{Li}^*$ та ${}^7\text{Li}(t, 2n){}^8\text{Be}^*$. Визначені характеристики резонансу ${}^6\text{He}$ узгоджуються з отриманими в [3] при дослідженні реакції ${}^7\text{Li}(d, {}^3\text{He}){}^6\text{He}$. Домінуючий внесок в спектри α -частинок зумовлено каналом непружного розсіяння зі збудженням незв'язаних станів ${}^7\text{Li}^*$, що розпадаються на α -частинку та тритон. Різкі зміни перерізів в області енергій, що відповідають $E^*({}^6\text{He}) > 15,5 \text{ MeV}$, зумовлено не внеском ще одного резонансу ядра віддачі ${}^6\text{He}$, а енергетичною залежністю внеску розпаду ${}^7\text{Li}^*(4,63 \text{ MeV})$. Положення характерної зміни перерізів збігаються з експериментально спостережуваними в усіх спектрах, що вимірювались під різними кутами та при різних енергіях тритонів.

1. D. R. Tilley et al., Nucl. Phys. A 708, 3 (2002).
2. R. H. Stokes and P. G. Young, Phys. Rev. C 3, 984 (1978).
3. Ю. М. Павленко та ін., Ядерна фізика та енергетика. 2 (18), 16 (2006).